

U Pull, srieda 31. srpnja 1918.

Sobota 14.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 30. (D. u.) Službeno se javlja: Na talijanskom bojištu bezuspješni napadaji neprijatelja i smetajuća paljba protiv stražnjim prostorima. — Pomotnik Linke-Crapford polučio je svoju 27. zračnu pobjedu. — Na albanskoj je fronti obnovio neprijatelj svoje jake navale protiv našim položajima na južnom brijegu Semenija i na gorskoj kosi Malog Silovesa. Od naših četa, koje su djelomično živim otporom, djelomično junačkom navalom osujetile sve napore neprijatelja, valja istaknuti budimpeštanski bataljun narodnog ustanka 3179 i gornje ugarski, kašavski, bataljun pograničnih lovaca broj 36. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 30. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: Živahna noćna izvidnička djelatnost. Djelomične navale Engleza u okoliču Merrey (sjeverno od Lyse), na obim stranama Ailette i južno od Arrasa bile su suzbijene. — Vojna skupina njemačkog prijestolonasljednika: Na bojnjoj je fronti neprijatelj navalio na naše nove položaje sjeverno od Ourcq i naše položaje na suvošitim brežuljcima jugozapadno od Reimsa. Pretčnost neprijateljske je navale bila uperena na frontu Hartennes—La-Fere-en-Tardenois. Na tom su mjestu jurišale guste navalne gomile neprijatelja sveudilj iz nova. Pred i na našim linijama, djelomično našim protunavalama, skršili su se juriši. Poslije podne proširio je neprijatelj svoje navale preko La-Fere-en-Tardenois na istok sve do šume Mannieres. Bile su istotako bezuspješne kao što djelomične navale, koje je u jutro poduzeo u šumi Mannieres a u večernjim satovima na širokoj fronti zapadno od Villers-en-Tardenois. Južno od Reimsa opetovao je neprijatelj između Chambrecya i Vignya na nekim mjestima pet puta svoje navale te je do večera nastavljao svoje žestoke djelomične navale. Bio je svuda suzbijen. U Champagni istjerali smo južno od Fichtelberga neprijatelja iz opkopa, koje je držao zaposjednute još od svog nasrtaja od 27. srpnja. — Poručnik je Loewenhardt polučio svoju 47. zračnu pobjedu. — Ludendorff.

Berlin, 30. (D. u.) Večernji izvještaj javlja: Poslije njegovog jučerašnjeg poraza ostao je danas neprijatelj miran.

* Njeg. o. i kr. visost nadvojvoda Albrecht, sin nadvojvode Friedricha, bio je stavljen a la suite lovačkog bataljuna Neumann (1. šleski broj 5).
"Wolffov ured".

* Naši ljetaci u bitci na Plavi. Javlja iz stana ratne štampe od 29. srpnja: Objave, koje širi talijanska štampa, da je naša zračna služba zatajila u vremenu od 15. do 25. lipnja, dakle tečajem bitke na Plavi, opovrgavaju se na temelju službenog materijala kako slijedi: Od 15. do 30. lipnja poduzeli su naši ljetaci 1886 ljetova protiv neprijatelja, 779 puta digli su se s balonom, učinili su 1595 snimaka neprijateljskih položaja te su samo s bombometnim skupinama bacili 18.554 kilograma bomba s dobrim uspjehom. Od 15. do 25. lipnja bilo je oboreno 17 naših ljetala. 12 je ostalo kod neprijatelja, a 19 se ranjenika povratilo. 19 je junačkih motrilaca i pilota zaglavilo. Osim toga su bila 24 ljetaka ranjena. Nasuprot tomu smo ohorili 48 neprijateljskih ljetala, od kojih je 8 ostalo u našem posjedu. — Talijanski izvještaji idu za tim, da učine dojam, da naši ljetaci se nijesu uopće usudili popeti se u zrak. Tim protuslovnije izgleda vijest, što je upravo smiješna, da je bilo oboreno 107 naših aparata. Navedene autentične brojke dokazuju da su naši ljetaci vršili junački i požrtvovno svoju dužnost za onih teških dana i da su bili dorasli u punoj mjeri svojoj zadaći.

* Zračna pošta Beč—Budimpešta. Ministar Szterenyi izjavio je jednom novinaru, da ne stoji vijest, da je zračna pošta prema liniji Budimpešta—Beč obustavljena radi loše konstruiranih makina. Pošta je ukinuta poradi toga, jer vlada nestasica izobraženih avijatičkih časnika. Ministar je na to još kazao, da unesrećeni natporučnik Varga nije bio izobražen avijatički pilot.

* Bolost dra. A. Tresića-Pavičića. Na 25. o. m. otputovao je u Beč nar. zastupnik dr. Ante Tresić-Pavičić. Radi teške ozlede pretrpljene na nozi pri kupanju nije bio u stanju da prije otputuje.

* Peraz njemačkog kursa. "Venkov" piše: Time, da je pao dr. Seidler, pao je također njegov

kurs, propalo je cijelo njegovo djelo. I nitko zaista ne smije to na novo pokušati, jer bi time najviše štetovalo njemačkim narodima još gori boj, nego li se to usudio učiniti Seidler. Sličan čin izazvao bi takovo ogorčenje i takav otpor, kakvoga se ovdje ne pamti.

* Odšteta za Srbiju. "Nieuwe Rotterdamse Courant" javlja: "Manchester Guardian" donosi prigodom operacija u Albaniji uvodni članak o položaju na istoku te veli, da će sretan ratni pohod na jadranskoj obali omogućiti saveznicima, da tamo pnuđu Srbima odštetu. Neka diplomate sporazuma porade u tom smislu.

* Izmiranje među Slovencima u Gorici. Javlja iz Gorice: Dne 11. o. m. održavala se u Gorici skupština tamošnje slovenačke pučke stranke. Ova je stranka bila do sada pocjepana u dvije frakcije, koje su se među sobom nadbijale. Na predlog koje su se među sobom nadbijale. Na predlog mnsng. Josipa Pavletića, na čiji je poticaj i skupština bila sazvana, sporne su se točke konačno izgledile. Gorička će slovenačka pučka stranka, na temelju zaključka, koji je na skupštini stvoren, biti reorganizovana po programu sveslovenačke pučke stranke na bazi svibanjske deklaracije. Osim toga je na toj skupštini bio izabran provizorni odbor sa zadaćom, da se sazove sastanak pouzdanika te da se izdade jedan slovenački list u Gorici.

* Teška željeznička nesreća. Berlinske novine javljaju, da se jučer, 30. t. m., u 9:14 sati prije podne desila kod željezničke stanice Lemberg nepodna nesreća. Stroj vlaka D. Nr. 22 sliao je uslijed havarije s tračnica te povukao 4 vagona teretnog vlaka sa sobom, koji je vozio na susjednoj tračnici. Kod toga je buknuo požar, koji je zahvatio oba vlaka. 4 voza vlaka D. 13 od teretnog vlaka izgorela su. Do sada se ustanovilo, da broj mrtvih iznosi 40, broj teško ranjenih 19, a lako ranjenih 2.

* Bivša ruska carica u samostanu Abolaska. Iz Moskve se javlja od 26. o. m.: Prema jednoj vijesti, spremjena je obitelj bivšega ruskoga cara, kojega su nedavno otkrili u Austriji, na sigurno mjesto i nalazi se u znamenitom samostanu Abolaski.

* Ubijen armenski političar. "Tasvir i Efkar" javlja iz Tiflisa: Urednik armenskog lista, koji ovdje izlazi, usmrćen je u svojoj kući poradi svoje žestoke politike protiv armenske stranke.

* Povodom glasnica o Hindenburgu. "Wolffov ured" javlja: Po brojnim upitima vidi se, da su u domovini rasirene nepovoljne vijesti o stanju Hindenburga. Generalfeldmaršal moli, da se ovakvim posve neosnovanim vijestima ne vjeruje. Njemu ide izvrsno.

* Turaki pokliscar u Berlinu. Hakki-paša umro je po 8dnevnoj, teškoj bolesti.

* Turaki list "Tasvir i Efkar" bio je obustavljen s vojničke strane radi članka, što nije bio predložen cenzuri, u kojem je kritizirao ljetalstvo.

Rat.

Francuski izvještaj od 29. srpnja poslije podne: Sjeverno od Marne ostao je tečajem noći položaj nepromijenjen. Tečajem jučerašnjih smo bojeva na toj fronti zarobili od prilike 400 momaka.

Engleski izvještaj od 29. srpnja u jutro: Na obim stranama ceste Bray—Corby navalili smo te zauzeli dvije linije neprijateljskih braka na fronti od 2 milje. Zarobili smo 100 momaka i zaplijenili nekoliko strojnih pušaka. Gubici su neprijatelja teški, naši neznatni. Kod Gravelinesa izveli smo također dva uspješna nasrtaja.

Talijanski izvještaj od 29. srpnja: Znatna djelatnost protivničkog topništva u Veltlinu, u dolini Brente, na Plavi, kod Ponte di Dona. U predjelu istočno od Grappe dopremila su naša izvidnička odijeljena nekoliko zarobljenika. Dva neprijateljska su ljetala bila oborena u zračnom boju. Treće je bilo srušeno vatrom našeg obrambenog topništva. Albanija: Na Semeniju suzbili smo krvavo kod mosta Kuzija jučer ponovne pokušaje neprijatelja, da napreduje.

Ratni stručnjak "N. Zürcher Zeitung" piše o francuskoj ofenzivi te tumači na sljedeći način zadnje događaje na zapadnoj fronti: 15. srpnja između Marne i Argona započela njemačka ofenziva nije postigla onih ciljeva, koje se opravdano očekivalo. Između Reimsa i Argona oduprla se vojska Gourandova vanredno živo, da linija francuskih položaja vanredno živo, da linija francuskih položaja, koja se prostire sjeverno od stare rimske ceste, što je nekad spajala Reims s Verdunom, nije po vojškama Mudre i Einema, koje su operisale protiv nje,

bila niti probijena niti utlačena. Böhnoj je vojsci doduše uspješno, protući se između Chatillona i Reimsa protiv njemačkih zašumjenim brdima te sunući do pola puta uzduž Marne u smjeru na Epernay te baciti između Dormansa i Chateau-Thierry čete na južni brijeg Marne; ali već za nekoliko je dana uspješno u tom odsjeku borećim se saveznicima pomoću dovedenih odsječnih pričuva zaustaviti njemačko napredovanje, da se njemačka navala nije mogla više razviti. Time je nastao osobito južno od Marne položaj, koji je bio začudno sličan svojedobnim prilikama Austrijanaca na desnom brijegu Piave: bio je doduše izvojevan mostobranski položaj, ali nije bilo moguće proširiti tu poziciju u potrebnoj mjeri, da se taktički uspjeh preobličio u operativnu prednost. K tome je došlo još to, da se neprijatelju nudjalo na liniji Amblemeny—Longpont—Bouresches desni bok, koji je bio kao otvoren za protuofenzivu saveznika između Aisne i Marne. Ova je protuofenziva uslijedila 18. srpnja. Pripravljala se tečajem stanke pred 15. srpnja svrhovitim taktičkim manevrima. Brojnim lokalnim suncima nasrtajima radile su francuske i američke čete oko izgradnje položaja i stvaranja prikladnijih uvjeta za navalu. Osim toga su opsežne šume, koje se nalaze neposredno južno od Aisne i na obim brijegovima Ourcq, nudjale najpovoljnije prilike za neopazeno dopremanje četa, za njihovo opredjeljenje i namještanje za navalu. Osim toga stavljala je mreža cesta direktno na glavnu na raspolaganje, što su sve vodile direktno na glavnu cestu Chateau-Thierry—Ouchy-le-Château—Soissons. Ova cesta predstavlja vrhu tog glavni stražnji spoj za sve njemačke bojne sile, što su namještene unutar četverokuta, opisanog točkama Soissons—Reims—Epernay—Chateau-Thierry. Njihovo prijevremeno porušenje moglo je postati upravo katastrofalno za njemačku uzimnu grupaciju. Kod provodjenja svoje protuofenzive uočio je general Foch dvije vojske, čija se divizijska jakost ne može opredijeliti: između Aisne i Ourcq vojska Mangin; između Ourcq i Marne vojska Degoutte. Već po uzbuđenom smjeru udaranja ove vojske morala je francusko-engleska protuofenziva ugrožavati začedje i bokove njemačke vojske, dislocirane između Marne i Reimsa i južno od Marne. K tome se pridružilo još frontalni pritisk protiv komadu Marne između Chateau-Thierry i Dormansa, a ovu je zadaću izvršila vojska Mitrjeva, dok je između Chatillona i Reimsa prešla vojska Berthelotova, pojačana engleskim divizijama na protunavalu. Time je na zapadnu, istočnu i južnu stranu četverokuta u prostoru Soissons—Reims—Chateau-Thierry—Epernay nastao istodobni pritisk. — Dosadnji uspjeh francuske protunavale može se predbjžno tako precizirati: Pod djelovanjem sa zapada doazećeg ugrožavanja boka i ledja i s juga pridolazećeg frontalnog pritiska napustili su Nijemci u noći 19./20. svoj mostobran južno od Marne. To znači, da je bila napuštena Marne i da vojska Mitrjeva može nastupati na sjevernom brijegu rijeke. Unatoč njemačkom ulaganju pričuva uspješno vojsci Degoutte između Ourcq i Marne da dopre do ceste Chateau-Thierry—Ouchy-le-Château—Soissons i da ju mjestimično prekorači. Između Marne i Reims pošlo je saveznicima za rukom unatoč žestokim njemačkim protunavalama da pomaknu svoje linije unaprijed. (Medjutim su Nijemci već napustili čitavo područje između Marne te Fere-en-Tardenois i Villers-en-Tardenois. Op. ur.) Fochova protuofenziva predstavlja na savezničko oružje nesumnjiv uspjeh, čija se moralna strana mora još više cijeniti negoli materijalna. Kao što kod prve bitke na Marne uspješno je francuskom vojnom vodstvu da si osigura inicijativu. Istodobno se opovrgava priča, da su zadržane pričuve končije osim malih neznatnih preostataka iscrpljene.

Ratni izvjestitelj "Vorwärts" javlja svom listu sa zapadne fronte od 26. srpnja: Protuofenziva Fochova stajala je, kako dokazivaju bataljunski i satnijski raporti, aljirce teške gubitke. Bilo bi međjutim krivo zaključivati iz toga, da je francuska vojska radi toga znatno oslabljena. Iz podudarajućih se iskustava više divizija, koje je ratni izvjestitelj potražio na fronti, proizlazi, da je general Foch, iskoristivši svoju vlast kao zapovjednik vojske, uložio bezobzirno i u puno većoj mjeri, nego što do sada, afričanske, američke, talijanske i engleske divizije, dok je francuske čete gledao kao zenicu oka. On računava očividno s time, da se mora upotrijebiti skupocjeni francuski vojnički materijal veoma oprezno, u glavnom za uvježbanje tuđih četa, i za potporu ostaloj vojsci, dok si pravu masu za navalu dobavlja iz Afrike i Amerike, koje su do sad dobra vreća za vojsku. Kod zadnje su ofenzive prvi put bili dodijeljeni svakoj francuskoj diviziji crnački bataljuni. Za ovim boriše se Francuzi u drugoj liniji, dok se treća linija opet sastojala od nefrancuskih vojnika, koji su

ima i zadaću, čim bi bili prvi redovi oboreni, da predju preko druge linije u najprednije položaje. Pošto Crnci i Amerikanci nijesu još vični topničkoj pačbi, puno je Foch prazninu u američkim i crnačkim redovima francuskim vojnicima, e bi se ovi držali proti njemačkim protunavalama. Njemačke strojne puške i njemački su topovi zada i baš crnačkim kontingentima najteže gubitke. Nova i presenetljiva bijaše metoda Fochova upotrebljenja tankova u većkom mnoštvu. Dok je Francuska početkom ove godine posjedovala oko 400 tankova, nastupilo je taj put samo između Marne i Aisne 800 oklopljenih automobila, većim dijelom gradjenih u Americi. Bili su porazidijeljeni na pojedine pukovnije i bataljune, a nekiji su bataljuni dobili njih 16. Njemačko je topništvo uništio mnogo tih gorostasa... To je Fochova „nova metoda“.

Iz bivšeg ruskog carstva.

Dopisnik „Morgena“ javlja: Polag privatnog izvještaja iz Moskve, koji je očividno suzdržljivo sastavljen, pošto proizlazi od ličnosti, koja si je doduše očuvala stvarnost suda, ali u načelu pristaje uz boljševički pogled na svijet, približuje se kriza brzo svom vrhuncu. Doduše je teško prereći, kad će uslijediti pad sovjetske vlade. Može isto tako da uslijedi za nekoliko dana, kao što se zavuču još za nekoliko meseci. Stalno je međjutim samo to, da sovjat neće nikako doživjeti nove godine. Napredovanje Čeho-Slovaka tvorilo bi i onda, kad bi dovelo do srušenja boljševičke vlasti, samo neznan povod za to. Glavni se razlozi moraju nazrijevati u tom, da je upravni aparat posvema zatajio i jer je falila inteligencija, koja bi teoriju boljševičtva bila prevratila u praksu. U svim većim gradovima pripravlja se buržoazija očividno na novi preobrat, što je prouzročilo nove oštre mjere sovjetske vlade. Gradjanske su novine bile obustavljene u čitavom području, u kojem vladaju boljševici. Danomice apse ovi nove osobe te izvršuju nove osude, koje međjutim ne čine nikakvog utiska, pošto se položaj masa, koji se prolazno bio poboljšao, rapidno pogoršava. Česko-Slovačko napredovanje, koje su boljševici očividno podcijenili, prouzročilo je isključenje Rusije od živeznog hambara Rusije te je time dovelo do kompletnog rasula prehrambenog sustava, kako si gorega nitko zamisliti ne može. Već se u Petrogradu širi glad i kolera a vlada je posvema bezmoćna nasuprot tom pojavu. Informator „Morgena“ veli, da će poslije pada sovjetske vlade nastupiti kratko doba gradjanskog rata i da će za tim manjševici pomoću gradjanskih i kapitalističkih skupina doći na kormilo. Ljevičarski socijalni demokrati su u boju sa sadašnjom vladom izgubili gotovo sve vodje te ne će kod budućih događaja igrati više one uloge, koju su igrali prije.

„Daily Mail“ javlja iz Vladivostoka pod 27. t. mj.: U svom odgovoru na privremenu vladu Sibiri je izjavila je engleska vlada, da je njezin cilj politička i gospodarska uspostava Rusije i istjeranje neprijateljskih bojnih sila, bez umješavanja u unutarnje poslove Rusije.

Iz poljačkih novina proizlazi, da je Skoropadskij najomraženiji čovjek u Ukrajini. Ma da se teško dadu pronaći prilike u zemlji, jer je tamo uvedena najstroža i najbezobzirnija cenzura. Ipak se znade, da danas nema u Ukrajini stranke, koja bi voljela hetmana Skoropadskog. Skoropadskog ne mrze samo boljševici i krugovi bivše rade i monarhiste dižu svoje glave protiv vlastodržca. U izvještaju poljačkog lista „Czas“ čitamo: Monarhisti razvijaju veoma revnu djelatnost. Počeli su organizacijom „crnih četa“ te se groze hetmanu Skoropadskom. Kad je ovamo stigla vijest o carevom umorstvu vidjelo se ruske časnike nositi nekpliko dana dekoracije, pokrivene crnim velom. U katedrali bila je obdržana za pokoj carskoj duši velika „panihida“. Kad se 30. lipnja demertovala vijest o carevoj smrti, obdržala se u katedrali služba božja zahvalnica, kojoj je prisustvovao velik broj pučanstva, koje je poslije nagovora svećenika Eulogija otpjevalo c-revku (Bože carja hrani). Vlada Skoropadskog, proti kojoj su u istoj mjeri monarhistički kao što i radikalni elementi, drži se samo pomoću Nijemaca. Sada pripravlja sastav ukrajinske vojske. Veliko je pitanje, da li će joj to uspjeti, a to tim više, jer se ne zna, kakvo će stanovište zauzeti prema tom nacrtu Njemačka i Austrija, o kojima zavisi hetmanova vlada.

Berlinsko rusko poslanništvo izdalo je danas opet niz dementija, od kojih su najvažniji ovi: Vijesti o smaknuću vodja jevičarskih socijalnih revolucionaraca, osobito Spiridovne, ne odgovaraju činjenicama. Da je izjavila rusko poslanništvo, da se slijedeća mjesta načelnice čvrsto u boljševičkim rukama: Vologda, Arhangelsk, Kazan, Volisk, Spask i Jekaterinburg. — Javljaju iz Züricha, da Čeho-Slovaci, što su osvojili Jaroslav, marširaju na Moskvu.

Trocki je izdao posebni proglaš protiv Čeho-Slovaka, u kojemu veli, da o rezultatu tog boja zavisi

budućnost boljševičke Rusije. Polag vijesti, koju je dobio ratni odjel sovjetske vlade, pojača: će japanske čete česko-slovačku frontu u Samari i na drugim proturevolucionarnim točkama. „Pravda“ pozivlje radništvo na boj na život i smrt protiv česko-slovačke fronte. — Njemačke cenzurovane novine donose slike, koje prikazuju ulazak njemačkih četa u glavni grad Kavkaza, Tiflis.

Wolffov brzojavni ured javlja iz Kijeva: U ponedjeljak započela je pred njemačkim poljskim sudištem u Kijevu rasprava parnice Dobryj. Optuženi su ministri prijašnje ukrajinske vlade ratni ministar Zukovskij i ministar za unutarnje poslove Tkačenko i njihovi pomagači radi protuzakonitog uapšenja i otmice Dobryja. Rasprava (tako javlja Wolffbureau) dokazala je moralnu niskost vlade i, uprave kratko pred padom rade. (S ovom je „radom“ sklopila njemačka vlada mir. Op. ur.) Ona je pokazivala tendenciju, koja je postajala sve jača, da krše sklopljene ugovore i da se oslobode njemačkih pomagača. Osim toga su stajali u veoma sumnjivim odnosajima k poljačkom zboru. Pošto su svi optuženici do sada poricali svaku krivnju, priznali su konačno optuženik Gajevski i kao svjedok pozvani prijašnji ministar-predsjednik Holubović svoju krivnju. Polag „Kijevskaja Mepi“ izrečena bi u parnici Dobryj 25. srpnja osuda. Bili su osudjeni: Holubović i Zukovskij na dvije godine, a ostali optuženici na jednu godinu tamnice. To se događa 1918. godine u „slobodnoj“ Ukrajini.

Hrv. nautička škola u M. Lošnju.

„Hrvatske paralelke“.

Javljaju nam iz Lošinja, da je napokon stigla službena vijest, na ravnateljstvo one nautičke škole i naog, da se početkom školske godine 1918/19 ustanovljuju na onoj nautici i hrvatske paralelke, i to ima se odmah otvoriti prvi pripravnici razred. Već je i doba poslije toliko raspravljanja i obećavanja. Red je sada na nama, da se odazovemo te ova toli potrebita za naš opstanak u svijetu naroda tečevina ne ostane bez uspjeha, da nam se ne reče s koje strane, eto pozvani su faktori htjeli učiniti svoju a Vašom krivnjom, nemarom, ne uspijeva, propade osnova. Budimo uvjereni, da nam ni ove mrvice nisu rado dali, već prisiljeni silom prilika. Pogledajmo, kako Nijemci agitiraju za svoju nautičku akademiju u Trstu, pa se ugledajmo u njih i poradimo, da sa svih strana Primorja i otočja dodju mladići te se pišu u hrvatski odio lošnjsko nautičke škole. Poslije pet godina nauka bit će samostalni ljudi, pomorski kadeti. Većki se sadanj rat vodi u prvom redu za slobodu i prevlast na morima; sa brodovima po morima, ne uz obalu nego preko Oceana, stvaralo se i stvara se bogastvo i materijalno blagostanje naroda. Sjetimo se starog Dubrovnika, sada Engleske, Njemačke... i trgovačkih kuća. Budućnost nas Jugoslavena upućena je na more, koje nam hoće ugrabiti, da nas posve utuku. Pa i što će nam koristiti, da bude ljupko oplinkivati naše obale, ako ne budu naši ljudi po njemu brodove zapovijedali nego tuđinci! Zar da naša djeca i braća budu uvijek samo „piccolo de fagon, timonijeri, nostrom“! Nel S toga pozivljemo i preporučamo roditeljima širom Primorja, da pošlju svoju djecu u Mali Lošinj, u hrvatski odio nautičke škole, koji će se onda razvijti u samostalnu nautičku školu. Škola započinje 15. rujna, a valja se prijaviti upisu radi već koji dan prije i radi prijamnog ispita. Zahtijeva se sve ono, što treba za prvi razred jedne srednje škole. — Stanova, kako čujemo, ne će manjkati, a pobrinut će se i za opskrbu, jer, kako nam javljaju, snuje se dječaka kuhinja. Ali moći će se dobiti i kod privatnika, osobito ako bi mjesto u novcu obitelji učenika davale šogod u naravi. Poblize obavijest o svemu daje i odgovara na svaki upit u ime odbora gospodjica Mara Vuković, učiteljica nast. tečaja, Mali Lošinj, br. 544, na koju neka se svaki obrati. — Umojava se uredništva svih novina Primorja, zadarskih i iz slovenskih strana, da izvoe ovu vijest prenijeti i preporučiti, a našim bi općinama preporučili, da podupru mladiće, koji bi se htjeli posvetiti pomorstvu a ne imaju sredstava.

Molba profesorima. — Saopćuju nam, da se kod nautičke škole u Malom Lošnju ima popuniti mjesto upravitelja, pa se traži sposobna osoba. Dotični, koji bi htio posijeti to mjesto, mora da bude pomorac, to jest, bivši časnik c. k. mornarice (dotično, koji bi u tu svrhu imao isupili iz mornarice, ako sada aktivno služi) ili trgovački pomorski kapetan, inače osposobljen za poučavanje u kojem predmetu, a mora da pozna u govoru i pismu i hrvatski i talijanski, jer će upravljati obje sekcije one nautičke škole. — Traži se također za istu školu 2—3 profesora (može biti koji i kandidat profesure) za poučavanje na hrvatskim paralelkama u bilo kojem predmetu osim klasičkih jezika. Tko bi želio doći, a stavljam otoplo na srce našim profesorima po Istri, Dalmaciji, pa i među Slovencima, ima se izravno obratiti na c. k. namjesništvo u Trstu, odio za nautičke škole (dvorski savjetnik Eduard Mazelle). Treba poslati točnu i popunju adresu, naročito, nalaz li se sada u vojničkoj službi. Bilo bi dobro, kad bi naše novine donijele i ovu vijest.

Domće vijesti.

Okružni sud u Pul. „Wiener Zeitung“ priopćuje naredbu ministra za pravosudje, prema kojoj započimlje okružni sud, što je bio premješten iz Rovinja u Pulu, 26. kolovoza svojim uredovnim poslovanjem.

Ispate vojničkih doprinosa za uzdržavanje bjegunačkih potpora. Od c. k. se poreznog ureda u Pul javlja: Da se prepriječi prevelika gnječa i strk stranki kod ovdjašnje c. k. porezne blagajne, pa da se one brže obavljaju, isplaćivat će se u vrijeme od 4. do uključivo 10. svakog mjeseca samo vojnički doprinosi za uzdržavanje i to u predpoldašnjim satovima od 8—12 sati. Bjegunačke će se pak potpore, t. j. one što bivaju nakazane od ovdjašnjeg c. k. kotarskog poglavarstva, razdjeljivati u uredovnim satovima od 8—12 sati i to samo u doba od 11. do 20. svakog mjeseca.

Potamnivanje prozora. Pozivom na razglas potpisanog od 2. oktobra 1015. br. Allg. 942/2—15 i nasljednje, daje se do sveopćeg znanja, da će se svaki kućegazda prijaviti, koji od četvrtka 1. kolovoza t. g. iza 9 i pol sati na večer ne bude potpisno potamnio vlastitih prozora. — Pula, dne 30. julija 1918. — C. kr. tvrdjavni povjerenik Hohenbruck v. r.

Dnevne vijesti.

Čovjek, koji voli tamnicu. Jedan od onih mnogih, nevjerojatnih slučajeva, kojima je rat obilno urodio, jest i ovaj, što ga zagrebačkom „Obzoru“ javljaju iz Sarajeva: „Brijač Anton Abraham preselio se je godine 1916. iz Budimpešte u Sarajevo i dakako da je zaboravio, da se stavi pred vojničku komisiju za vojsku. Dugo vremena tražila ga je vojnička oblast, dok joj konačno nije slučajem pao u ruke. Abraham je bio naime sumnjiv radi jedne provale, te ga je ovdješnja policija uhvatila. Tu se je ustanovilo, da je on vojni obvezanik, te je predan budimpeštanskom divizionom sudu na odgovornost. Pred sudom izjavio je, da je ukupno 28 godina odsjedio u raznim zatvorima i tamnicama radi krađa. Priznao je posve iskreno, da mu slobodan život ne prija, jer nemože nikako, da se sa kakovim poštenim radom uzdrži, nrekda je u tamnici izučio mnogi zanat. U tamnici vrlo cijene njegov rad, a čim ga puste na slobodu, podade se odmah piću. Diviziono sudište odsudilo ga je na 9 mjeseci tamnice. — Pred nekoliko vremena, desilo se također više slučajeva, da se čovjek dobrovoljno prijavio u tamnicu, ili je štogod počinio da u tamnicu dodje, jer kod kuće nije imao što da jede. Također znak vremena!

Bugarski general Savov u Pragu. „Narodni Politika“ javlja, da je bugarski general Mihajlo Savov, poznat kao armijski zapovjednik u balkanskom ratu prispio u Prag i stanuje u hotelu „U modré hvězdy“.

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulica Sergija broj 34.

Današnji raspored
Biser na tamnoj pozadini
Igrokaz iz života pustolovina u 4 čina.

Početak:
3:15, 4:35, 5:55 i 7:15.

Ulazne cijene za ovaj film:
I. mjesto K1-20; II. mjesto 60h

Ući se može kod svake slike.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

Prodaje se kuća
sastojeća iz sobe, kuhinje, staja, sa prostorijama za ućan i drugim udobnostima. Upitati se ulica Leme br. 9 Kastanjer.

Rabljeno pokućstvo
kupuje i prodaje tvrtka: **FIMP BERHANIĆ**
Šišanska ulica.

Knjige
Dioničke tiskare
mogu se dobiti u podružnici Jos. Krmpotic ulica Franja Ferdinanda br. 2.

Kupuju se u dobrom stanju

bačve

od vina i rakije od 200—700 litara. Plaća ih se po najboljim uvjetima. Ponude prima uprava lista.

Razredna lutrija.

Srećke 3. razreda 10. državne razredne lutrije mogu se dignuti do uključivo 10. augusta kod tvrtke Jos. Krmpotic, i to od 8—12 sati opodne u filijali, ulica Fran Ferdinand 3 te od 3—6 sati večer u centrali trg. Čustoza 1. Tko nedigne srećku do 10. augusta, izgubiti će pravo na daljnju igru.